

tralnemu odboru prosvetnih društev frančiškanske župnije v Mariboru!

Sv. Jurij v Slov. gor. Na občnem zboru tukajšnjega društva »Edinost« smo sprejeli mesto starih pravil enotna pravila Prosvetne zveze; sedaj pa jim dajmo življenja! In tudi bomo, če celo fantje rečejo tako, mora držati. Pa je res škoda, da bi se mladost gubila brez prida, ko je v Prosvetnem društvu prilika, da se tokopije do božjih virov izobrazbe, značajnosti in veselja. — V nedeljo dne 8. februarja ho po daljšem času zopet društvena prireditev s Krekovo igro »Tri sestre«.

Jarenina. Da ugotovi ponovnim željam občinstva, se je Katoliško prosvetno društvo v Jarenini odločilo spraviti na oder kako veseloigro. V ta namen si je izbralo izredno šaljivo burko »Teta na konju«, ki jo vprizori v nedeljo dne 25. t. m. popoldne po blagoslovu v Društvenem domu. S to burko bo gotovo ustrezno vsemu smehu in zabavi željnemu občinstvu. Ne zamudite te ugodne prilike! Ne bo Vam žal!

Sv. Rupert v Slov. gor. Brašno društvo pri Sv. Rupertu v Slov. gor. ima svoj redni občni zbor z običajnim sporedom v nedeljo dne 1. februarja, popoldne takoj po večernicah v prostorih stare šole. Domači pevski zbor bo zapel par pesmi. Člane in nečlane obojega spola uljudno vabi odbor.

Sv. Vid pri Ptuj. Prosvetno društvo v Sv. Vidu pri Ptuj naznanja, da bo v nedeljo dne 25. t. m. v našem Slomškovem domu gostovalo Prosvetno društvo iz St. Janža in priredilo lepo in znano igro »Mlinar in njegova hči«. Da se поближе spoznamo in postanemo večji prijatelji, vsi najlepše povabljeni na to prireditev. — Prosvetno društvo vabi vse poštene mladeniče cele fare, da se gotovo vpišejo v fantovski odsek, ki je že začel s pevskega vajami, ki so vsako nedeljo popoldne po večernici v Slomškovem domu. Do sedaj šteje pevski zbor 36 članov. Kje ste še drugi? Na svidenje!

St. Vid pri Ptuj. Na Novo leto je bila v Slomškovem domu lepa prireditev, ki jo je posetila polna dvorana ljudstva. Prosvetno društvo je priredilo lepo božično igro »Na betlehemskih tleh«. Pevci so prelepo zapeli Dolinarjev venček narodnih pesmi. Prireditev se je na Sv. Tri kralje ponovila. Prosvetna knjižnica si je letos nabavila več sto no-

vih knjig, ki jih stari in mladi čitajo z veseljem. Naj dobi dobra knjiga vhod v vsako našo hišo. — Prosvetno društvo St. Vid obžaluje smrt svojega prvega predsednika Josipa Mlakarja, ki je predsedoval društvu od ustanovitve do svoje izselitve v Spod. Porčič pri Sv. Lenartu. Bil je izboren, priden prosvetni delavec, ki je veliko žrtvoval za društvo. Pri zidavi Slomškovega doma je bil on najbolj vnet. Naj temu vzornemu možu nebesa poplačajo, kar mu mi ne moremo. Zanj se bo služila sv. maša, h kateri so povabljeni vsi člani Prosvetnega društva. Večni pokoj pokojnemu, žalostni družini pa naše najiskrenejše sožalje!

Središče ob Dravi. V nedeljo dne 25. m. ob 7. uri zvečer bo v Društvenem domu zelo zanimivo skiptično predavanje. Vstopnina popolnoma prostovoljna. Slična predavanja so vzbudila veliko zanimanja. Zato si je nabavilo naše društvo svoj skiptikon in se bodo večkrat vršila predavanja. Posečajte jih prido, ker beseda, ki jo ponazori še lepa slika, več zaleže in več koristi.

Gornja Ponikva. France: »Zakaj pa ponkovski fantje in dekleta vedno in vedno govorijo o 25. januarju? Opazam že tudi, da pevci in pevke, kakor tudi tamburaši prikri- vajo nekakšno skrivnost.« — Tomaž: »Ali ne veš? Ali nisi že zadnjič bral v »Slov. Gospodarju«, da priredi prosvetno društvo »Slomšek« bogat srečolov? Ali še nisi srečal Katri- ce, kako je prinašala lepih dobrot? Pomisli: lepe boksaste čevlje, pa jih dobiš za en sam dinar; veliko kosov blaga za obleke, samo za en dinar; zajci uhati samo en dinar, putke samo en dinar, masne klobase, komad samo en dinar, razni stroji tudi samo en dinar. In tako je 500 teh komadov. Napravili bodo v šoli, ker je tam bolj toplo. In veš, moj ljubi France, tam bodo zapeli fantje in dekleta pod vodstvom gospoda učitelja in tudi tamburaši bodo nastopili.« — France: »Res je danes trda za dinarje, pa nekaj bom tudi jaz žrtvoval, mogoče pa le nekaj dobim. Pravijo, da bodo kupili iz dobička nove knjige za knjižnico prosvetnega društva. To se meni prav pametno zdi, zato bom šel, pa še druge bom povabil.«

Pišec. Igralci našega Prosvetnega društva so na dan Sv. Treh kraljev priredili igro »Miklova Zala«. Skoro vsi igralci so svoje vloge

rešili izvrstno, čeprav smo se vadili samo 11 dni. Pred igro je imel pozdravni govor naš vrli režiser dijak Petančič Davorin. Vsa predstava je mnogobrojnemu občinstvu ugajala. Pišečani se zavedajo moči in rasti našega društva, saj pa so tudi skoro vsi vrli fantje in dekleta člani našega društva.

*

Goljufija z zlatom.

Pred nekako dvema leti se je pojavil v najboljših krogih v Buenos Aires v Argentini v južni Ameriki ruski inženir in poznavalec rud, ki je postal kma lu obče priljubljen. Vse je privoščilo možu srečo, ko se je podal za nekaj časa v Bolivijo, da bi odkril tamkaj zlata polja. Sreča se mu je nasmehnila in kmalu po njegovem odhodu se je raznesla po Buenos Aires govorica: Rus je odkril zlato vsebujoče pokrajine, katere je kupil prav poceni od bolivijske vlade. Ker so Rusu primanjkovala denarna sredstva za zadostno izrabo zlatih polj, je bilo čisto nekaj samoočelne umevnega, da se je odločil za prodajo enega dela, da se bo lotil z izkupiškomo pridobivanja zlata. Hitro so se začele zanimati za njegovo posest ameri- kanske rudniške družbe Odposlale so inženirje na Rusova zlata polja in so pustile prinesiti v La Paz poskuse s tamšnjim kamenjem, koliko pač vsebuje zlata. Pri poskušnjah so ugotovi- li, da je v kamenju iz Rusovih zlatih polj na tono 300 gramov čistega zlata; med tem ko se izplača pridobivanje zlata že pri 10 gramih.

Nato je kupila velika ameri- kanska družba od Rusa bajno bogato posest za 3 milijone dolarjev.

Nekateri strokovnjaki, ki so obiskali že veliko zlatih rudnikov na svetu, so takoj sumili, da gre v tem slučaju za debelo goljufijo. Kamenje se jim je zdelo preveč praviljično bogato na čistem zlatu.

Več glede pridobivanja zlata strokovno izvežbanih mož se je podalo v Rusovo obljubljeno deželo. Vzeli so tamkaj kamenje, katerega so hoteli glede

Ste naročeni na list

NEDELJA

?

Izhaja vsak teden.

Prinaša vsakokratni nedeljski evangelij in razlago ter druge podučne verske članke, razen tega pa resničen dogodljaj iz brazilijskega pragozda: »Mladostna prijateljica« in mične zgodbe za deco.

Stane mesečno samo 2 Din, celoletno 24 Din. Se danes si naročite NEDELJO po dopisnici na spodnji naslov:

Uprava NEDELJE, Maribor, Slomškovega trga 20.

nihče, najmanj pa oblast z žandarmerijo vred. Ti kraji so bili tako daleč proč od kulture in od prometa, da niso prišli niti prav v poštev obcestni ropi in nočne tatvine brez ubojev. Vsak izropani ali okradeni je bil vesel, da je ušel z življenjem in je tožil svoje nesrečo Bogu, oblast se je ganila pred dobrimi petdesetimi leti, ako je kedo pobil kakega gospoda, ne pa le oskubel sejmarja ali kmečkega škrtljaveca. Še nekaj let bi bilo zatonilo za božjo »gnado«, da bi ne bili zavohali Guzajeve sledi, da ni pokazal on sam oblasti s Kajnovim činom, da so ropi in tatvine od St. Jurja do hrvaške meje delo njegove maščevalne roke radi krivične obsodbe.

Guzaj — Kajn.

Uspehi, stroga tajnost in popolna prikritost je Guzaja tako osmelila, da se je že upal v raznih preoblekah v najbolj prometne kraje in tako pod noč celo v trg St. Jur. Po boljših gostilnah je nemškutaril, po zakotnih beznicah je zavijal v šentjurskem narčju, plačeval več nego

je zapil, kakor se spodobi za boljše oblečenega človeka in kedo bi ga naj bil osumil, da je prikladal ravno on v te kraje obcestne rope ter tatvine denarja in blaga.

Že prvo leto precejšnjega procvita njegovega osvetnega dela bi mu bila njegova drznost skoro usodepolna.

Na dan farnega patrona sv. Jurja 24. aprila je tudi v St. Jurju živahen sejm. In baš ta dan je bil ves trg po koncu, ker je bilo toliko doma- čih in tujih živinskih kupcev ter prodajalcev okradenih pri belem dnevu na sejmišču, po krčmah, trgovinah in celo v cerkvi pri natlačeno obiskani sejmski sv. maši. Vse se je hudovalo nad Hrvati, ki nimajo kaj vzeti doma, pa hajdi preko Sotle v štajerski žep. Žandarji so tekali okrog, povpraševali, zapisovali, a vsakdo zaslišani se je zadiral nad njimi: »Gromska strela, če bi znal in bi ga bil videl, kedo mi je segel v žep, bi ga že bil sam prijel in z njim obračunal po sejmarso s palico ali pa z nožem s krvavim križem preko dlani tatinske roke!»

vsebine natančno preiskati, v La Paz. Izročeno kamenje so skrbno zašili v usnjate vreče, katere so stražili noč in dan. Poskusi v La Paz so potrdili resnico suma na goljufijo: kamenje iz Rusevih zlatih polj ni vsebovalo niti šenice zlata. Amerikanci so goljufijo naznanili oblasti, policija je odkrila celo zaroto.

Indijanski gonjači mul, ki so spremljali tuje inženere v zlato pokrajino, bolivijski železniški uradniki in krčmarji so igrali z goljufivim Rusom — pod skupno odejo. Vsak izmed njih je bil od Rusa preskrbljen z zlatim prahom, katerega je on sam kupil v La Paz, in so imeli nalogo, v neopazovanih trenutkih natrositi zlatega prahu med za poskuse določeno kamenje.

Predno je segla policija po ruskem goljufu, je bil ta s tremi milijoni dolarjev že davno preko meje.

*



St. Peter pri Mariboru. Da se pospeši nadaljevanje gradbe še ne dovršenega dela projektirane okrajne ceste St. Peter—Nebova—Božane, sta se ob priliki prihoda gospoda bana v Maribor pri istem zglasila zastopnika občine ter mu predložila spomenico, v kateri so obrazložene želje in težnje prebivalstva šentpeterske in sosednjih občin glede čimprejšnje dovršitve te cestne zveze. Gospod ban je ljubeznivo obljubil svojo pomoč. — Na kraljevo je obiskal našega gospoda župnika Abraham, ker je ta dan dočkal 50 let. Naj mu bo usojeno dočakati še 50 let. To mu želimo za blizajoči se njegov god! — Tudi jubilej: Ta mesec praznuje Berta Purgajeva iz Vodol 25letnico, odkar je cerkvena pevka. Vse to dolgo dobo je bila ena izmed najbolj vestnih in marljivih cerkvenih pevk. Naj še dolgo poje v čast božjo, vsaj še nadaljnjih 25 let! — Prosvetno društvo je dobilo zopet precej novih knjig. Prijatelji dobrega berila, poslužite se te ugodne prilike, ter si pridno izposojajte knjige. Saj je dobra knjiga ob dolgih zimskih večerih najboljši prijatelj.

Razvanje pri Mariboru. Zakonskima Čelofiga Ivan in Marija se je rodil dne 30. p. m. dvanajsti otrok, zdrav fantek. Od 12 otrok jih še živi 11, ter so še vsi pod domačo streho in oskrbo. Treba je skrbnega očeta in marljive mamice, da ves ta drobci z vsem potrebnim preskrbita!

Pameče pri Slovenjgradcu. Žalostno so peli pred in med božičnimi prazniki zvonovi v zadnje slovo kar peterim žrtvam smrtne kose. Prvi se je poslovil s tega sveta po dolgi in mučni bolezni posestnik in dolgoletni cerkveni ključar pri Sv. Ani Jurij Vrhovnik, p. d. Pirpank. Zapustil je sedem nepreskrbljenih otrok in žalujočo vdovo. Dva dni pozneje je po osemindnevni bolezni umrl daleč okoli znani posestnik Jožef Trobej, p. d. Tratnik. Bil je obče čislani mož in v njegovo hišo so vedno prihajali le katoliški časopisi, kakor: »Slov. Gospodar«, »Slovenec«, »Mladik«, »Katoliški misijon«, »Salezijanski Vestnik«, »Cvetje« in »Bogoljub«. Bil je tudi ustanovni član našega Katoliškega prosvetnega društva. Bridka izguba dragega očeta je posebno težko zadela njegovega sina Janeza, kateri je šele štiri dni

pred očetovo smrtjo prišel od vojakov domov. Še niso utihnili zvonovi, že je umrla tretja žrtev po kratki in mučni bolezni, posestnica Helena Repnik, mati treh še preskrbljenih otrok. Pa tudi mladini ni prizanesla smrtna kosa. En teden pozneje je umrla nadebudna mladenka 17 let Marija Vrčkovnik. Čez par dni pa so pokopali neko nezakonsko dete. Rajnim večni mir, ostalim pa iskreno sožalje! Sedaj, ko je minil advent, so se tudi pri nas začeli mladi ljudje bolj živahno gibati. Prvo nedeljo po novem letu sta bila kar dva para oklicana. Prvi ženin, Jurij Vrhovnik, se bo priženil na lepo kmetijo v sosednjo župnijo Trbojce. Drugi par je že bolj v letih. Kakor se sliši, je še več parov pripravljenih, da se vpreže v zakonski jarem. Treba se požuriti, ker letošnji pust je zelo kratek. — Zeleti bi bilo še, da bi se vsi farani naročili na »Slovenskega Gospodarja«, posebno še zato, ker imajo celoletni naročniki poleg lepega in zanimivega čtiva tudi to ugodnost, da so zavarovani proti požaru: Torej naročite!

Vukred ob Dravi. Samo po sebi je umevno, da se tudi tukaj dokaj izpreminja in da se dosti skrbi za napredek in izobrazbo priprostega ljudstva. Zalibog pa je še vedno takih, ki brezmiselno zavračajo njim prekorno izobrazbo. Kakor že marsikje drugod, tako se je tudi tukaj v naši šoli minulo leto vršil gospodinjski tečaj, kateri je bil namenjen v prvi vrsti samo za bodoče kmečke gospodinjice in je izpadel v popolno zadovoljstvo občinstva.

Sv. Jurij v Slov. gor. Smrt je segla pri nas v novem letu najprej po najmlajši: umrlo je že četrto otrok.

Sv. Anton v Slov. goricah. Žalostno je zopet pri nas zapel drugi zvon in naznanil, da mu je umrla krsna hčera Požegar Klara iz Cogetine. Dne 3. t. m. si je šla iskat zdravja v mariborsko bolnico, a je že dne 6. t. m. podlegla operaciji. Dne 7. t. m. so bili njeni zemeljski ostanki prepeljani na njen dom, odkoder smo jo dne 8. t. m. spremljali na zadnji poti. Pogreb je vodil ob veliki udeležbi faranov njen sorodnik vlč. g. dr. Močnik Vinco, prof. bogoslovja v Mariboru, v spremstvu domačega vlč. g. župnika in nam je tudi ob odprtem grobu govoril lepe, tolažilne poslovljne besede. Nobeno oko ni ostalo suho ob prelepih hesedah in ob pogledu na pokojno, ki nam je glasno klicala: »Človek, glej, danes si, jutri te ni več«. Pevci so zapeli krasne žalostinke na domu in ob grobu. Stara je bila komaj 42 let. Vsi, ki smo jo poznali, smo jo spoštovali, saj je bila dobra krščanska mati, žena, gospodinja, ki je skrbela, da so v njeni družini molili ne samo domači, temveč tudi posli, katere je po krščansko vzgajala. Njej ni bilo dovolj, da so zahajali po nedeljah in praznikih k sv. maši, temveč je skrbela, da so šli tudi k popoldanski službi božji. Šla je sama, morali pa so tudi iti njeni domači in posli. V tem je bila zgled daleč na okoli. Zalujemo pa tembolj vsi za njo in izrekamo sožalje možu in hčerki ter vsem sorodnikom, ker je to v teku par mesecev že drugi smrtni slučaj v rodbini Požegar. Na pogrebu se je nabralo 330 Din 25 par za mariborsko bogoslovje, za kar vsem darovalcem prisrčni Bog plačaj! Žalujočega moža, hčerko in sploh vse nas naj tolaži zavest, »da vidimo se nad zvezdami! Počivaj v miru, duša draga!

Sv. Rupert v Slov. gor. Dne 1. t. m. je v Gospodu zaspala, previdena s sv. zakramenti, Marija Stiper, posestnica v Spodnji Voličini pri Sv. Rupertu. Rojena Brunčič in sicer 8. 10. 1855 kot zakonska hči v Bišu. Župnije Sv.

Boljenk v Slov. gor., se je poročila dne 28. 10. 1878. Bila j nad 50 let poročena in je šla za svojim možem, ki se je pred poldrugim letom preselil na drug svet, ravno ko so se pripravljali na zlato gostijo. Rajna je bila krščanska mati in je tudi vzgajala v krščanskem duhu svoje otroke, za kar sta nji še danes hvaležna hči, ki živi in je omožena na domu, in tudi njen sin, ki živi kot železničar. Oba svoja otroka je vztrajno opominjala k izpolnjevanju zapovedi božjih in ju vzgajala k krščanskemu življenju ter ju jemala s seboj na različna božja pota. Opozarjala ju je zlasti na 4. božjo zapoved. Da, mladina, spoštuj 4. božjo zapoved, kajti Bog jo je iz najtehtnejših razlogov postavil med zapovedi božje. Rajnici Bog daj večno plačilo in njej naj sveti večna luč! Vsem, ki so rajnico prišli tolažiti v njeni krasni bolezni in njo spremlili nazadnji poti Bog povrni!

Sv. Urban pri Ptuj. Dne 12. t. m. smo ob izvanredno veliki udeležbi sorodnikov in župljanov spremlili k zadnjemu počitku komaj 38letnega zakonskega posestnika Bezjak Alojzija iz občine Jiršovci. Spreved rajnega mirnega krščanskega občana je od rojstne hiše vodil domači vlč. gospod župnik Razbhornik v spremstvu p. kapucina in cerkvenih pevcev, ki so pri hiši žalosti in pri odprtem grobu zapeli ginjive žalostinke. Rajni, ki zapušča žalujočo ženo vdovo ter med drugimi sorodniki enega brata in dve sestrji, naj počiva v miru božjem! Na sedmimi je dobrohotna zbirka izkazala 100 Din za mariborsko bogoslovje, za kar vsem Bog plati! Ostalim žalujočim nam še iskreno sožalje!

Sv. Miklavž pri Ormežu. Pri nas je dne 31. decembra umrla v starosti 77 let gospa Marija Kociper, rojena Vitez. Kako dobra in priljubljena pri sosedih je bila pokojnica, je pokazal dne 3. t. m. njen pogreb. Udeležila se ga je mnogoštevilna množica sesedov in drugih. Za vse darovano cvetje in vence in izkazano sožalje se tem potom prav prisrčno zahvaljujejo otroci, bratje, sestre ter vsi ostali sorodniki!

Sv. Marjeta niže Ptuj. Prostovoljno gasilno društvo v Gorisnici vprizori v nedeljo dne 25. t. m. popoldne po večernicah v Slomškovev domu pri Sv. Marjeti niže Ptuj burko v treh dejanjih »Trojčka«. K obilni udeležbi vabi odbor.

Sv. Vid pri Ptuj. Preteklo leto je bilo pri nas 217 rojenih (— 17), umrlih 78, poročenih 38 parov. — Decembra smo zaključili trimesečni gospodinjski tečaj z lepo slovesnostjo.

Polenšak pri Ptuj. Prvega mrliča, ki je umrl v novem letu, smo imeli 80 let staro Marijo Majcen, mater župana občine Polenšak. Značilno je, da je tudi lansko leto bila prvi mrlič utopljenka Plohl istotako iz Zasadov. Pri nas pravijo, da kaki mrlič je prvi, moški ali ženska, da teh je potem več. Ako kedaj, velja to pravilo lani za nas. Imeli smo 1 žensko-mrliča več, kakor pa moških. Tudi letos je pri ženskah smrt najprej zastavila svojo koščeno roko. Drug mrlič je bil majhen otrok M. Šešerko na Polenšaku. Mati ga je ostavila samega brez nadzorstva v hiši. Po nesrečnem slučaju se je vsled tlečega ognja in preobilega dima kratkoma zadušil. Kako se je prav zaprav vse zgodilo, je zelo nejasno. Opomin pa naj bo vsem, naj vedno pazijo na otroke in se ne udajo brezskrbnosti. — Da še ne bo tako kmalu izumrl naš krepki slovenski narod, nam kaže vsakoletna statistika; vedno večje število rojstev kot pa mrličev. V naši mali, a zdravi župniji smo narasli za enkrat večjo število rojencev, kakor pa jih je umrlo.